

CESUUR

Examens in het kader van de Wet op het financieel toezicht (Wft) worden vanaf 1 januari 2014 vanuit een Centrale Examenbank samengesteld. Om na afloop van een examen te kunnen bepalen of een kandidaat gezakt dan wel geslaagd is, moet de grens tussen voldoende en onvoldoende worden vastgesteld. Deze grens tussen zakken en slagen is de cesuur. De cesuur geeft aan hoeveel (procent van de) vragen een kandidaat minimaal correct moet hebben beantwoord voor een voldoende.

Er zijn verschillende methoden om de grens tussen zakken en slagen vast te stellen. Eén van deze methoden is de absolute cesuurmethode. Bij deze methode is de grens tussen zakken en slagen bepaald voordat de kandidaten een examen hebben afgelegd. Uitgangspunt bij het bepalen van de cesuur door middel van de absolute cesuurmethode is de mate van beheersing van kennis en vaardigheden. Bij de relatieve methode wordt de examenscore van een kandidaat vergeleken met de scores van de overige examendeelnemers. Of een kandidaat een hoog cijfer verkrijgt, is afhankelijk van de examenprestaties van anderen. In het kader van de Wft-examens die met een itebank worden afgenomen, is het niet mogelijk de relatieve methode te hanteren omdat de samenstelling van het examen voor iedere kandidaat anders is en de deelnemers het examen niet op hetzelfde tijdstip maken. Bovendien kleven er grote nadelen aan deze wijze van normeren. Zo wordt het door velen als onwenselijk gezien dat de eigen score afhankelijk is van die van anderen.

Bij de bepaling van de cesuur voor de examens in het kader van de Wft is daarom voor de absolute methode van cesurbepaling gekozen. Deze methode werd ook vaak gehanteerd door de exameninstellingen voordat het examineren met een centrale examenbank van start ging.

Zoals genoemd is het uitgangspunt bij het bepalen van de cesuur door middel van de absolute cesuurmethode de mate van beheersing van kennis en vaardigheden. In het kader van de Wft ligt deze norm op het niveau van de eisen waaraan kandidaten moeten voldoen als beginnend beroepsbeoefenaars. Deze eisen zijn vastgelegd in de eindtermen zoals geformuleerd in het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo). Op basis van deze eindtermen zijn per Wft-module toetstermen opgesteld, die vervolgens weer de basis vormen voor de Wft-examens.

In de ideale situatie zou een kandidaat alle examenvragen correct moeten beantwoorden om te kunnen slagen. Het is echter niet realistisch te verwachten dat een kandidaat alle vragen juist beantwoordt. Er moet bijvoorbeeld altijd rekening worden gehouden met factoren die van invloed zijn op de prestaties van de kandidaat, zoals het per ongeluk overslaan van een vraag. In de praktijk wordt vaak uitgegaan van een minimum van 55% beheersing van inhoud.

Het vaststellen van de cesuur op 55% is echter niet wenselijk; er dient namelijk bij het vaststellen van de cesuur tevens rekening te worden gehouden met de kans dat een kandidaat een aantal antwoorden correct raadt (gok- of raadkans). Ook als kandidaten geen enkel antwoord weten, kunnen zij in het geval van meerkeuzevragen punten verdienen door te gokken.

Concreet geformuleerd, als een examen uit zestig meerkeuzevragen bestaat en iedere vraag heeft vier antwoordopties, dan heeft de kandidaat theoretisch gezien 25% kans om goed te gokken. Dit kan als gevolg hebben dat de kandidaat vijftien vragen correct kan beantwoorden door te gokken. De gok/raadkans is daarom de ondergrens van de cesuur.

In de praktijk wordt vaak gekozen voor een cesuur rondom de 70% van het aantal examenvragen, waarbij de eisen die worden gesteld aan een kandidaat niet te laag zijn en waarbij rekening wordt gehouden met de kans dat een kandidaat punten verdient door correct te gokken.

Op dit moment is de cesuur voor de huidige Wft-examens vastgesteld op 68%. Dit betekent dat een kandidaat minimaal 68% van het totaal aantal te behalen punten moet behalen om te kunnen slagen.

Om de kwaliteit van de examens te waarborgen worden de Wft-examens geëvalueerd en worden de examenresultaten geanalyseerd. Op basis van deze analyses kan worden besloten om in de toekomst de cesuur voor de Wft-examen naar boven of naar beneden bij te stellen.